

Література

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3393-17/page5>.
2. Повітряне право України: навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Костицького. – Дрогобич: Коло, 2011. – 552 с.
3. Бордунов В. Д. Международное воздушное право: учеб. пос. / В. Д. Бордунов. – М.: НОУ ВКШ «Авиабизнес»; изд-во «Научная книга», 2006. – 464 с.
4. Безпека цивільної авіації та відповідальність у міжнародному повітряному праві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1421092346743/pravo/bezpeka_tsivilnoyi_aviatsiyi_vidpovidalnist_mizhnarodnomu_povitryanomu_pravi.
5. Повітряне право України. Міжнародне повітряне право [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3222.ua/direction/26>.

УДК 504.122(477)(043.2)

Демченко Ю. О., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Корнєєв Ю. В., к.ю.н., доцент

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЛІСІВ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Невід’ємною та складовою частиною природи є ліси і лісові ресурси. Вони є важливим регулятором стабільності екологічної рівноваги навколишнього середовища, а також головним джерелом біологічно активного кисню в атмосфері та основним поглиначем вуглекислого газу і пилу.

Відповідно до ст. 1 Лісового кодексу України, ліс – тип природних комплексів (екосистема), у якому поєднуються переважно деревна та чагарникова рослинність з відповідними ґрунтами, трав’яною рослинністю, тваринним світом, мікроорганізмами та іншими природними компонентами, що взаємопов’язані у своєму розвитку, впливають один на одного і на навколишнє природне середовище. Ліси України виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні, естетичні, виховні, інші функції та є джерелом для задоволення потреб суспільства в лісових ресурсах [1].

На сьогодні, відбувається погіршення стану лісів України внаслідок наявності певних екологічних проблем, а саме: всихання лісів; лісові пожежі; малий рівень залісення; масове знищення лісів; забруднення лісів; антропогенні фактори, коливання рівня ґрунтових вод, повені тощо.

Щодо всихання лісів, то за останні роки у зв’язку із значними

кліматичними змінами, склалися сприятливі умови для масового розвитку та розмноження небезпечних шкідників лісу, які заселяють дерева, що призводить до швидкої загибелі соснових насаджень на значних площах. Нажаль, шкідник набирає інтенсивності в своєму розвитку і вражає не лише дерева старшого віку, а й молоді дерева. Вчасно не зрубані дерева стають місцями концентрації шкідників і хвороб лісу небезпечних для навколишніх насаджень, стрімко знижується технічна цінність деревини, що призводить до значних економічних втрат. Найбільшої інтенсивності процес набув у 2017 році. Площа всихання лише соснових насаджень перевищила 142 тис. га, а їх запас 7,2 млн. куб. м. Осередки масового всихання охоплюють Волинську, Житомирську, Київську, Львівську, Рівненську, Хмельницьку, Черкаську, Чернігівську області та продовжують збільшуватись [2].

Значної шкоди лісовим насадженням завдають пожежі, які за останні роки все частішають у зв'язку з глобальним потеплінням клімату планети, неправильним поводженням населення, пов'язаного з використанням лісу як зон проведення дозвілля і відпочинку, а також випалювання сухої трав'яної рослинності на сільгоспугіддях, вздовж доріг, що межують з лісовими масивами. Так, від початку 2017 року було зареєстровано 65 лісових пожеж на площі майже 95 гектарів [3].

Також, однією з глобальних проблем є незаконна вирубка лісу. Згідно з даними Державного агентства лісових ресурсів України, всього з початку 2017 року на Житомирщині виявлено 193 випадки незаконних рубок та порушено 78 кримінальних проваджень. Загалом, нелегальна вирубка лісів в Україні призвела до знищення 30% лісу, за 2017 рік було зафіксовано 7 тисяч випадків незаконних рубок [4].

Антропогенні чинники також негативно впливають на розвиток лісових насаджень і завдають збитків функціям лісу, особливо в зонах великих металургійних комбінатів, хімічної промисловості, видобування корисних копалин.

Всі ці наявні проблеми створюють невеликий рівень заліснення, тож сьогодні середній показник заліснення по країні – 15,9%. З даними проблемами необхідно боротися, бо вони можуть призвести до поступового зникнення лісів. Для цього необхідно: розроблювати та затверджувати в установленому законом порядку нормативно-правові акти з ведення лісового господарства; поділяти ліси на категорії залежно від основних виконуваних ними функцій, виділяти особливо захисні лісові ділянки; установлювати норми використання лісових ресурсів; проводити лісовпорядкування; вести державний лісовий кадастр, облік, моніторинг лісів; проводити лісову сертифікацію; забезпечувати відтворення та відновлення лісів тощо [5, с. 10].

Так, згідно з даними Державного агентства лісового господарства України, у 2017 році було забезпечено відтворення лісів на площі 3552,0

га, у тому числі посів і посадка лісу на площі 3069,0 га; проведено догляд за лісовими культурами на площі 15386,0 га при плані 13170,0 га; проведено доповнення недостаючих лісових порід на площі 4133,3 га при плані 2608,0 га. На 2018 рік заплановано провести відновлення лісів на площі – 2635,0 га із них посів посадка лісу – 2055,0 га та 380,0 га залишити на природне зарощування [4].

Література

1. Лісовий кодекс України від від 21.01.1994 р. № 3852-ХІІ / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>

2. Щодо масового всихання насаджень: наказ Державного агентства лісових ресурсів України від 14.09.2017 р. № 421 / Державне агентство лісових ресурсів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=183127&cat_id=65319

3. Держлісагентство закликає громадян дотримуватися правил пожежної безпеки під час перебування у лісі / Урядовий портал. – 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/249866709>

4. Офіційний сайт Державного агентства лісових ресурсів. Лісівники Київщини підбили підсумки 2017 року та обговорили плани на цей рік. – 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=190791&cat_id=32888

5. Гулик Г. С. Сучасні еколого-економіко-правові проблеми реалізації концепції сталого лісокористування в Україні / Г. С. Гулик // Науковий вісник НЛТУ України. – 2015. – Вип. 25.7. – С. 7-13.

УДК 347.826(043.2)

Дорошенко Т. А., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Єряшов Є.К., старший викладач

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ПРАВОВИХ НОРМ В СФЕРІ БЕЗПЕКИ ЦИВІЛЬНОЇ АВАЦІЇ

В умовах сьогодення, у зв'язку зі збільшенням інтенсивності використання повітряного простору, підвищується небезпека, пов'язана з його використанням як для осіб, що здійснюють діяльність щодо використання, зберігання або утримання повітряних суден, так і для людей та об'єктів, що знаходяться на землі. У зв'язку з цим актуальним є питання і про відповідальність за порушення правил і норм, пов'язаних з повітряним пересуванням та з безпекою польотів.

Слід зазначити, що за правопорушення проти безпеки цивільної